

Lakiosasto

31.5.2000

Työeläkelaitoksille

**I VALTION ELÄKELAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOKSISTA HALLITUKSEN
ESITYS****II KANSANEDUSTAJIEN ELÄKELAKI MUUTTUI****III KUNNALLISEN ELÄKELAITOKSEN RAHOITUSTOIMINNAN
SUUNNITTELUN JA SIJOITUSTOIMINNAN VALVONTA ESITETÄÄN
SIIRRETTÄVÄKSI VAKUUTUSVALVONTAVIRASTOLLE****IV LAKIIN TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖSTÄ ESITETÄÄN MUUTOKSIA****1
VALTION ELÄKELAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOKSET**

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi eräiden valtion eläkelainsäädäntöön liittyvien lakien muuttamisesta (HE 41/2000 vp).

**1
Esityksen sisältö lyhyesti**

Holhouslainsäädännöstä johtuvat sekä kertasuoritusta koskevat muutokset

Valtion eläkelakiin (VEL) ja valtion perhe-eläkelakiin (VPEL) esitetään tehtäväksi uusitusta holhouslainsäädännöstä johtuvat muutokset. Kertasuorituksena maksettavien eläkkeiden ylärajat esitetään korotettavaksi kaksinkertaisiksi nykyisestä. Muutokset vastaavat yksityiselle puolelle tämän vuoden alusta tulleita muutoksia.

Tekninen katkaisu

VEL:n teknistä katkaisua koskevaa säännöstä esitetään muutettavaksi niin, että katkaisu olisi mahdollinen paitsi työajan muutoksen myös työaikajärjestelyn muutoksen johdosta, jos ansiot tämän vuoksi muuttuvat katkaisuun tarvittavassa määrin. Näin voi tapahtua esimerkiksi siirryttäessä vuorotyöstä päivätyöhön, jolloin ansiot voivat alentua vaikka työaika ei muuttuisikaan. Vastaava muutos on jo tehty kunnalliseen eläkejärjestelmään.

Yksityiselle puolelle ei ole esitetty teknisen katkaisun mahdollisuutta työaikajärjestelyjen vuoksi. Siellä katkaisun tekeminen edellyttää edelleen, että myös työaika on muuttunut.

Lakiosasto

31.5.2000

Osa-aikaeläkkeen aikaisen osa-aikatyön ansiorajat

Osa-aikaeläkkeen aikaisen osa-aikatyön ansiorajoiksi esitetään 35-70 % ennen osa-aikatyöhön siirtymistä olleesta vakiintuneesta ansiotasosta. Yksityisellä puolella raja on jo ennestään tämä ja kunnalliseen eläkejärjestelmään se tuli vuoden 2000 alusta.

LYVEL:n muutos

Kuukautta lyhyempien valtion palvelussuhteiden eläketurvan järjestämisestä annettuun lakiin (LYVEL) esitetään muutosta, jonka mukaan eläkkeeseen ei lainkaan oikeuttaisi lyhytpalvelus, josta karttuneen eläkkeen määrä ennen yhteensovitusta on 10,63 markkaa kuukaudessa. Kunnallisessa eläkejärjestelmässä on käytössä samansuuruinen raja.

Opetusalan eläkejärjestelyt

Eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä annettuun lakiin ehdotetaan muutosta, jolla tarkennettaisiin ja rajattaisiin VEL:n piiriin kuuluvien työnantajien ja henkilöstön piiriä. Lisäksi lakia muutettaisiin niin, että sellaiset lukion opettajat, jotka tekivät niin sanotun virhevalinnan eli valitsivat erityisen eläkeiän sellaisten säännösten nojalla, jotka eivät enää mahdollistaisi heidän pääsyään eläkkeelle valitsemassaan iässä, voisivat peruuttaa valinnan viimeistään 29.12.2000. Näin heille palautuisi oikeus joustavan eläkeikäjärjestelmän eläkemuotoihin.

1.2**Voimaantulo**

Lait on ehdotettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksyty ja vahvistettu. Teknistä katkaisua ja osa-aikaeläkkeen ansiorajaa koskevaa muutosta esitetään sovellettavaksi jo vuoden 1999 jälkeen sattuneisiin eläketapahtumiin. Osa-aikaeläkkeen aikaisen osa-aikatyön ansiorajojen muutosta sovellettaisiin myös ennen 1.1.2000 sattuneisiin eläketapahtumiin, jos muutos osa-aikatyön ansi-oissa on tapahtunut 1.1.2000 tai sen jälkeen. Opetusalan eläkejärjestelyn piiriin kuulumisen tarkennusta ja rajausta sovellettaisiin 1.1.1999 tai sen jälkeen alkaneisiin palvelussuhteisiin.

2**KANSANEDUSTAJIEN ELÄKELAIN MUUTOS**

Kansanedustajien vanhuuseläkeikä muutettiin 65 vuoteen samassa yhteydessä kuin muidenkin julkisten eläkejärjestelmien vanhuuseläkeikä. Tuolloin ennen vuotta 1940 syntyneillä sellaisilla kansanedustajilla, joilla on eläkeikää vähintään seitsemän vuotta, säilytettiin käytännössä 60 vuoden eläkeikä. Nyt kansanedustajien eläkelakia on muutettu niin, että myös niillä ennen 1.1.1940 syntyneillä edustajilla, joilla on eläkeikää vähemmän kuin seitsemän vuotta, on 60 vuoden eläkeikä.

Laki on tullut voimaan 1.5.2000 ja se on voimassa vuoden 2005 loppuun.

Lakiosasto

31.5.2000

3

KUNNALLISEN ELÄKELAITOKSEN RAHOITUSTOIMINNAN SUNNITTELUN JA SIOJITUSTOIMINNAN VALVONNAN MUUTOS

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 1 ja 6 §:n muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 27/2000 vp)

Esityksen mukaan kunnallisen eläkelaitoksen rahoitustoiminnan suunnittelun ja sijoitustoiminnan valvonta siirrettäisiin sisäasiainministeriöltä Vakuutusvalvontavirastolle. Se on velvollinen antamaan suorittamastaan valvonnasta kertomuksen sisäasiainministeriölle, jolla on edelleenkin laitoksen valvonnan kokonaisvastuu. Valvonnasta aiheutuvat kustannukset perittäisiin eläkelaitokselta valvontamaksuna vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain mukaan.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytyt ja vahvistettu.

4

TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖISTÄ ANNETUN LAIN MUUTOKSET

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 32/2000 vp)

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta (HE 63/2000 vp)

4.1

Vakuutusyhtiölain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttaminen (HE 32/2000 vp)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutusyhtiölakia ja vakuutusyhdistyslakia niin, että lait sopeutetaan vakuutusyhtyrühmään kuuluvien vakuutusyritysten lisävalvonnasta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin. Ehdotuksen mukaan vakuutusyhtyrühmälle olisi muun muassa laadittava mukautettu vakavaraisuuslaskelma, jolla pyritään siihen, että vakuutusyritysten valvonnasta vastaavat viranomaiset pystyvät tekemään nykyistä perustellumman arvion ryhmään kuuluvan vakuutusyrityksen taloudellisesta tilasta. Vakuutusyhtyrühmään kuuluvien yritysten sisäiset liiketoimet tulisivat Vakuutusvalvontaviraston valvonnan alaisuuteen. Viraston valvontavaltuuksia ehdotetaan muutenkin lisättäväksi nykyisestäään.

Suomella ei ole velvollisuutta ulottaa lisävalvontadirektiivin säännöksiä koskemaan työeläkevakuutusyhtiöitä. Kuitenkin esityksessä on lähtökohtana, että vakuutusyhtiölain lisävalvontaa koskevat säännökset koskisivat paitsi henki- ja vahinkovakuutusyhtiöitä myös työeläkevakuutus-

Lakiosasto

31.5.2000

yhtiöitä. Tällaista ratkaisua puoltavat valvonnalliset näkökohdat, erityisesti tarve yrityksen pääoman kaksinkertaisen hyväksikäytön estämiseen. Työeläkevakuutusyhtiöt voivat omistaa Suomessa henki- ja vahinkovakuutusyhtiöitä ja nämä puolestaan työeläkevakuutusyhtiöitä. Jos samaan vakuutusyrittäjäryhmään kuuluu työeläkevakuutusyhtiön lisäksi henki- ja vahinkovakuutusyhtiöitä, tehokas valvonta edellyttää, että lisävalvontaan liittyvät säännökset koskevat kaikkia ryhmään kuuluvia vakuutusyhtiöitä samalla tavalla.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

4.2

Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 12 §:n muuttaminen (HE 63/2000 vp)

Työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia esitetään muutettavaksi niin, että lain 12 §:stä poistettaisiin säännös, jonka mukaan työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtaja tai hänen sijaisensa ei saa olla luotto- tai rahoituslaitoksen, muun vakuutusyhtiön taikka työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön hallituksen tai hallituneuvoston jäsen. Muutos on tarpeen työeläkevakuutusyhtiön sijoitusten valvontamahdollisuuksien varmistamiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

5

HALLITUKSEN ESITYKSET JA LAKI

Yleiskirjeessä mainittuja hallituksen esityksiä sekä lakia kansanedustajain eläkelain muuttamisesta (403/2000) voi sekä suomen- että ruotsinkielisenä tilata Oy Edita Ab:stä, puhelin (09) 5660 566. Lakiteksti löytyy internetistä osoitteesta <http://www.edita.fi> ja hallituksen esitykset sekä osoitteesta <http://www.eduskunta.fi> että mainitusta Editan osoitteesta.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Riitta Korpiluoma